

Czyszczenie i dezynfekcja obory są niezbędne, aby utrzymać dobre samopoczucie i zdrowie wysokowydajnych zwierząt, jak krowy mleczne, a także po to, by otrzymywać wysoką jakość produktów (mleko, mięso). Zwłaszcza w przypadku nowoczesnych budynków inwentarskich, w których duża obsada i wysoka produktywność zwiększają ryzyko występowania patogenów i szybszego rozwoju infekcji. Odpowiednie przeprowadzenie dezynfekcji może pomóc zmniejszyć liczbę patogenów obecnych w budynku i ograniczyć do minimum ryzyko wystąpienia chorób zakaźnych.

Na ogólną higienę obory składają się trzy najważniejsze zabiegi: dezynfekcja, dezynsekcja i deratyzacja. Wszystkie powinny być przeprowadzane regularnie przez właściciela zwierząt. Często pełną dezynfekcję obory przeprowadza się raz do roku. Najlepszym terminem jest wiosna ze względu na możliwość wypuszczenia zwierząt na pastwisko lub na wybiegi zewnętrzne. Wtedy zastosowany preparat ma odpowiedni czas i warunki (temperatura, wilgotność) na spełnienie swoich funkcji.

Przygotowanie do dezynfekcji to podstawa

Aby odpowiednio zdezynfekować oborę, najpierw trzeba przeprowadzić zabieg sanityzacji. Jest to nic innego jak mycie i odkażanie zanieczyszczonych powierzchni. Przeprowadza się go, by usunąć drobnoustroje z otoczenia, niemniej nie należy tego mylić z ich likwidacją.

Pierwszą rzeczą jest wyprowadzenie zwierząt z budynku. W przypadku bydła nie zawsze można zrobić to metodą „wszystko wchodzi, wszystko wychodzi”. Wtedy należy myć po kolei budynki, a jeśli nie ma takiej możliwości, po kolei stanowiska. Następnie trzeba wynieść cały sprzęt ruchomy z budynku. **Oczywiście należy pamiętać także, o regularnym myciu i dezynfekcji tych przedmiotów (łopaty, taczki, wiadra etc.).** Trzecią czynnością jest usunięcie ściółki ze stanowisk, pajęczyn z futryn i okien, pozbycie się gnoju i gnojowicy z budynku. Następnie powinno się wyłączyć wszelki sprzęt elektryczny w budynku, wentylację i odpowiednio zabezpieczyć elementy stałego wyposażenia budynku, które mogą ulec zalaniu. Najczęstszym sposobem mycia jest stosowanie myjek przemysłowych ciśnieniowych, które mogą podgrzewać wodę.

Jednak zanim przystąpimy do mycia powierzchni pod wysokim ciśnieniem, najczęściej stosuje się tzw. zabieg pianowania. Opryskujemy pianą wszystkie powierzchnie i odczekujemy czas, w którym cały brud trochę rozmięknie. Następnie myjemy już szczegółowo cały budynek, włącznie z poidłami, karmnikami, kanałami gnojowymi etc.

Właściwa dezynfekcja obory

Odpowiedni dobór środka do dezynfekcji właściwej ma duże znaczenie. Można go dobrać ze względu na cenę, jakość substancji, ale najważniejszym czynnikiem powinno być dobranie takiego środka, który celuje głównie w drobnoustroje występujące w naszej oborze

w największej liczbie lub w te najgroźniejsze.

Dezynfekcję można przeprowadzić substancjami chemicznymi. Są one stosowane najczęściej ze względu na łatwość stosowania i skuteczność. Te preparaty są najczęściej oparte na jednym lub na kilku związkach z 8 grup chemicznych: fenole, związki chloru, alkohole, chlorheksydyna, aldehydy, związki jodu, czwartorzędowe sole amonowe, związki utleniające.

Przy użyciu każdego z nich należy zwrócić uwagę na stężenie, temperaturę i czas do spłukania po użyciu. Wszystkie informacje powinny znajdować się na etykiecie danego produktu.

Dezynfekcja na sucho

W wielu oborach stosuje się także preparaty do tzw. dezynfekcji na sucho. Jest to uzupełnienie dla dezynfekcji właściwej na mokro. Najważniejszą zaletą jest to, że można ją stosować w obecności zwierząt. Potrafi zwalczać wirusy, grzyby i bakterie. Niektóre z dostępnych środków działają redukująco na liczbę larw much w oborze, wszystkie zaś mają

Odpowiednie przeprowadzenie dezynfekcji może pomóc zmniejszyć liczbę patogenów obecnych w budynku i ograniczyć do minimum ryzyko wystąpienia chorób zakaźnych. Fot.

Josera

właściwości higroskopijne, dzięki czemu zmniejszają wilgotność podłoża.

Dezynfekcja biologiczna

Istnieje również dezynfekcja ekologiczno-biologiczna oparta o Efektywne Mikroorganizmy. Jest to mieszanka drożdży, bakterii kwasu mlekowego oraz bakterii fotosyntetyzujących. Potrafią one wyprzeć populację bakterii chorobotwórczych, co wpływa na higienizację miejsca przebywania zwierząt, wspierają odporność, ograniczają biegunki, eliminują grzybice i inne choroby skóry, a także ograniczają populację insektów.

Dbając o dezynfekcję, dbasz o zdrowie zwierząt i lepsze wyniki produkcyjne

Regularne dezynfekowanie pomieszczeń inwentarskich i sprzętu ma pozytywny wpływ na zdrowie zwierząt, wydajność i w ostatecznym rozrachunku poprawia ekonomię hodowli. Zabiegi można przeprowadzać we własnym zakresie, wtedy należy przyłożyć się do jak najlepszego wyczyszczenia powierzchni. Istnieje też wiele firm zajmujących się profesjonalnie dezynfekcją obór. Niezależnie od wyboru, kompleksowej dezynfekcji nie wolno pomijać.

Źródła

- Karpowicz A. (2016). Zarządzanie stadem bydła mlecznego. *Dział Systemów Produkcji Rolnej, Ekologii i Ochrony Środowiska MODR Karniowice*.
- Williams S. (2015). Stop your calving barn from becoming a disease cesspool.
<https://www.progressivecattle.com/topics/facilities-equipment/stop-your-calving-barn-from-becoming-a-disease-cesspool>
ool (dostęp: 01.06.2021).